

[Diderichsen.]

hed, for at samfundet kan sikre sig mod undergravende virksomhed, spionage, landsforræderi osv., og selv om vi i liberalt centrum lægger største vægt på den enkeltes demokratiske rettigheder, anser vi det for umuligt at gå så vidt i begrænsning af det offentliges ret til at tilføre kartoteket oplysninger, som forslaget tilsigter. Næsten al undergravende virksomhed foregår jo, ligegyldigt af hvad art den er, og af hvilke motiver den sker, under et dække af legalitet; men enhver må kunne se, at der ikke kan gives frit spil indtil den dag, da kupmagere er parat til at kaste forklædningen og slå åbenlyst til. Derpå har vi oplevet tilstrækkelige eksempler. Og dernæst: ethvert efterretningsarbejde består jo i indsamling af småbidder, småstene, så at sige, i en stor mosaik eller et stort mønster. Ingen kan på forhånd vide, hvad der er af betydning. Man kan blot tænke på, hvordan vi hver dag i aviserne kan læse om kriminalpolitiets indtrængende opfordringer til befolkningen om at komme med selv de ubetydeligste oplysninger i de løbende mord- og bankrøverisager, for at få en analogi til, hvad det drejer sig om her.

Vi mener derimod, at det sted, hvor der kan og skal sættes ind til værn for borgerne, er på kontrolområdet, som det flere gange er blevet fremhævet, og vi er også glade ved det kontrolorgan, som allerede er indsat; vi mener, at det er et udmærket fremskridt, og er glade over justitsministerens oplysninger med hensyn til kartotekets manglende voksekraft. Men vi finder, at der måske stadig er en vej frem; og et hul i det kontrolapparat, som vi prøver at bygge op, er vel givet dermed, at en borger, som f. eks. står i en ansøgningssituation eller en forfremmelsessituation, ikke får noget kendskab til et muligt materiale, der lægges frem til bedømmelse hos dem, der har hans skæbne i deres hånd. Derfor ville jeg opfordre ministeren til at undersøge, om det ikke var muligt, at man på en eller anden måde i en ganske given, konkret situation kunne give vedkommende lejlighed til at se hele det materiale, der så at sige ligger på ham, og derved altså også gennemføre den fulde offentlighed på dette område, således at han kunne have den borgerlige frihedsrettighed og retssikkerhed, som ligger i, at han

kan tage stilling til det materiale, og det således kunne blive opklaret, om der var noget i det. Yderligere kunne man måske for at få kontrolapparatet fuldt udbygget forelægge materialet for en landsdommer eller en anden person med den rige erfaring, som vore dommere jo har, og den evne, som de opøver i deres embedsvirksomhed til en klar bedømmelse af holdbarheden i et sådant materiale.

Liberalt centrum vil altså gerne støtte enhver foranstaltning, der kan bidrage til at finde den rette balance mellem de to fundamentale sikkerhedshensyn, den enkelte borgers retssikkerhed og samfundets sikkerhed udadtil og indadtil.

Frode Jakobson: Jeg forstår, at meningen med det forslag, som her behandles, hvor jeg hørte hr. Sigsgaards indlæg, går ud på at vende sig mod udbredelse af skadelige forestillinger og rygter om andre personer. Det, hr. Sigsgaard gjorde, var i hvert fald at udbrede sådan nogle forestillinger — og med den forskel, at man i hvert fald i det tilfælde kan slå fast, at her drejer det sig om usandfærdige forestillinger. Jeg kan udtale mig på hjemmeværnets vegne. Hjemmeværnet har aldrig haft noget med kartoteker at gøre, det er en for hjemmeværnet helt fremmed opgave, hjemmeværnet har ikke nogen opgave i retning af at registrere folks politiske meninger, og det er noget, der er indskærpet enhver hjemmeværnsmand.

Jeg fik det indtryk, at hr. Sigsgaard gik så vidt, at han mente, at alt efterretningsvæsen er noget, der kunne undværes. Så langt kan jeg ikke gå med; jeg har endda selv været med til i stærke ord at bebrejde den daværende regering, at den ikke vidste bedre besked om danske nazister både inden for det danske politi og den danske hær op til den 9. april 1940; for øvrigt gjorde jeg det sammen med en hel del af hr. Sigsgaards daværende partifæller. Et sådant arbejde kan desværre ikke undværes i den verden, vi lever i, men det er noget, der skal gøres af fagfolk, og det er ikke en opgave for hjemmeværnsfolk.

Jeg kan godt meddele her, at hvis det skulle vise sig, at hjemmeværnsmand på den måde nogen sinde misbruger deres stilling i hjemmeværnet, ja, så vil det betyde